

Onderwerp: Lidmaatschap werkgeversvereniging niet-gemeenten

Datum:
1 oktober 2019

Geachte raads- en statenleden,

Pagina:
1 van 2

Graag vragen wij u eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het voornemen van Omgevingsdienst de Vallei om lid te worden van een nieuw op te richten werkgeversvereniging voor niet-gemeenten.

Ons kenmerk:

Uw kenmerk:

Behandeld door:

Deze nieuwe werkgeversvereniging wordt opgericht op initiatief van de VNG om de omgevingsdiensten en andere niet-gemeenten de kans te geven ook na 1 januari 2020 de arbeidsvoorwaarden van de gemeenten te volgen.

Afschrift aan:

Bijlage(n):
Voorstel lidmaatschap
werkgeversvereniging

Waarom?

Op 1 januari 2020 treedt de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking. Deze wet regelt dat de arbeidsrelatie tussen ambtenaren en hun overheidswerkgever voortaan onder het private arbeidsrecht valt. Het bestuursrechtelijke ambtenarenrecht vervalt.

De arbeidsvoorwaarden van gemeenteambtenaren zijn nu vastgelegd in de CAR-UWO, een bestuursrechtelijke regeling. Deze wordt vervangen door een cao Gemeenten, af te sluiten door de VNG.

De Gelderse omgevingsdiensten – en andere aan gemeenten gerelateerde organisaties – hanteren tot nu toe ook de CAR-UWO. Omdat alleen gemeenten lid mogen zijn van de VNG, zijn deze niet-gemeenten aangehaakt door middel van een zogeheten aansluitovereenkomst met de VNG. Om juridische-technische redenen is deze constructie onder de Wnra niet meer mogelijk. De VNG heeft de aansluitovereenkomsten per 1 januari 2020 opgezegd. In plaats daarvan heeft de VNG de aangesloten organisaties een alternatief aangeboden: het lidmaatschap van een nieuw op te richten werkgeversvereniging voor niet-gemeenten. Deze nieuwe werkgeversregeling kan met de vakbonden een eigen cao afsluiten die inhoudelijk identiek is aan die van de VNG.

Gevolg van niet meedoen

Organisaties die niet meedoen in de nieuwe werkgeversvereniging, zijn op zichzelf aangewezen. Het overgangsrecht van de Wnra laat de bestaande

Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

T 088 – 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

arbeidsvoorwaardenregeling (de CAR-UWO) grotendeels in stand "als ware het een cao". Er ontstaan op dat moment onvermijdelijk al wel verschillen met de nieuwe cao Gemeenten. Het belangrijkste nadeel van het niet meedoen is echter dat Omgevingsdienst de Vallei zelf, jaarlijkse cao-onderhandelingen moeten voeren met werknemers en vakbonden. Dat kost Omgevingsdienst de Vallei veel tijd (dus geld), met het risico dat de bonden per omgevingsdienst andere eisen stellen (denk aan salarisverhogingen) en dat de koppeling met de cao Gemeenten verdwijnt.

Datum
1 oktober 2019

Pagina
2 van 2

Besluit over het lidmaatschap

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst de Vallei is bevoegd te besluiten tot deelname in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Voorafgaand aan het besluit worden de betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten van Gelderland in gelegenheid gesteld eventuele wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken.

Het voorstel van het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst de Vallei aan het algemeen bestuur is bijgevoegd. Daarin vindt u meer uitgebreide en vooral technisch-juridische informatie over deze oplossingsvariant, waarmee drie belangrijke zaken worden geborgd:

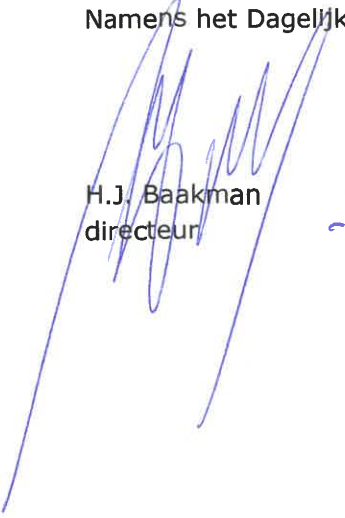
- een soepele overgang van rechtspositieregelingen van de omgevingsdiensten conform de Wnra
- geen overgangperiode en complexe en kostbare onderhandelingstrajecten
- blijvende en gegarandeerde binding met de cao gemeenten.

Wilt u uw reactie uiterlijk op 2 december 2019 aan het algemeen bestuur sturen? Het algemeen bestuur beslist dan met inachtneming van uw opmerkingen op 5 december 2019 over het beoogde lidmaatschap van de nieuwe werkgeversvereniging.

Wij hopen op uw instemming te mogen rekenen.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks bestuur Omgevingsdienst de Vallei

H.J. Baakman
directeur

Aan

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst de Vallei

Onderwerp: Deelname werkgeversvereniging VNG Niet-gemeenten

DB

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Datum
19 september 2019

Inleiding

Per 1 januari 2020 treedt de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (hierna Wnra) in werking. Een belangrijke verandering is dat de huidige van toepassing zijnde arbeidsvoorwaardenregeling CAR/UWO wordt vervangen door de Cao Gemeenten. Die cao is namens de werkgevers afgesloten door de VNG.

Pagina
1

Behandeld door
Johan Burgers

Bijlage

Aanleiding

Gemeenten zijn door hun lidmaatschap gebonden aan die cao. De VNG heeft andere organisaties (bijv. gemeenschappelijke regelingen zoals de Gelderse Omgevingsdiensten) aanvankelijk de mogelijkheid geboden om door middel van een aansluitingsovereenkomst met de VNG ook de Cao toe te passen zoals in het verleden ook mogelijk was bij de CAR/UWO. De omgevingsdiensten in het Gelders stelsel zijn alle ook al eerder zo'n aansluitingsovereenkomst aangegaan, laatstelijk nog einde 2018. In het kader van de Wnra heeft de VNG tot voor kort aangegeven dat ook na 1 januari 2020 de aansluitingsovereenkomst voor de aangesloten organisaties de basis vormt om de Cao Gemeenten te hanteren. De Gelderse Omgevingsdiensten hebben besloten daar gebruik van te maken. Inmiddels is gebleken dat deze constructie een aantal juridische beperkingen heeft. VNG heeft daarom laten weten de bestaande aansluitingsovereenkomsten per 31 december 2019 te gaan beëindigen. De vraag die nu voorligt: hoe dit op te lossen?

Geen aansluiting bij de Cao Gemeenten

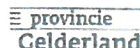
Het lidmaatschap van de VNG staat alleen open voor gemeenten. De statuten van de VNG laten geen ruimte voor toetreding van andere aan gemeenten gelieerde organisaties (niet-gemeenten). Om het voor niet-gemeenten toch mogelijk te maken de arbeidsvoorwaardenregeling van de VNG toe te passen, was het tot nu toe mogelijk dat via een aansluitingsovereenkomst te regelen. Zoals vermeld is dat per 1 januari 2020 niet meer mogelijk. Dat kan leiden tot onduidelijkheid en discussie met (vertegenwoordigers van) werknemers over de toepassing van die Cao Gemeenten of onderdelen daarvan. Daarnaast zijn niet-gemeenten niet bevoegd gebruik te maken van afspraken in de Cao Gemeenten, waarin wordt afgeweken van het zgn. driekwart

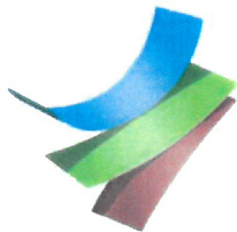
Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

T 088 - 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

dwingend recht in het Burgerlijk Wetboek (BW). ¹

Oplossing: werkgeversvereniging niet-gemeenten

Om genoemde problemen op te lossen is het van belang dat niet-gemeenten gebonden zijn aan de cao. Om dat te bereiken heeft de VNG gekozen voor het oprichten van een aparte Werkgeversvereniging niet-gemeenten. Het lidmaatschap van deze vereniging staat open voor onder meer gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen, zoals de omgevingsdiensten. De Werkgeversvereniging niet-gemeenten sluit met de vakbonden een Cao Niet-gemeenten af die inhoudelijk overeenkomt met de Cao Gemeenten. Door het lidmaatschap van deze vereniging zijn niet-gemeenten gebonden aan die cao en ontstaat dezelfde situatie als bij gemeenten.

Argumenten: gevolgen en beoogd effect

Overgangsrecht: van kracht blijven van huidige regelingen

Zoals vermeld heeft de VNG aan alle organisaties die een aansluitovereenkomst zijn aangegaan laten weten die overeenkomst per 31 december 2019 op te zeggen. Van de aansluitingsovereenkomst kan dus geen gebruik meer worden gemaakt. Als de omgevingsdienst op 1 januari 2020 geen lid is van de nieuwe werkgeversvereniging, is het overgangsrecht Wnra van toepassing. Het overgangsrecht Wnra houdt in dat de huidige rechtpositieregelingen (CAR/UWO en de eigen arbeidsvoorwaardelijke regelingen, zoals de Lokale Arbeidsvoorwaarden Gelderse Omgevingsdiensten) zoals die op 31 december 2019 van kracht zijn, in stand blijven voor zover niet in strijd met het BW en de bepalingen zoals die in de Wnra zijn opgenomen. Gevolg is ook dat aan zittende medewerkers geen arbeidsovereenkomst aangeboden kan worden waarin het zgn. incorporatiebeding is opgenomen (binding aan de Cao en het personeelshandboek). Dit geldt ook voor nieuwe medewerkers die vanaf 1 januari 2020 in dienst treden.

Bovendien zijn bepalingen in de cao Gemeenten waarin wordt afgeweken van zgn. driekwart dwingend recht in het BW ook niet van toepassing op de omgevingsdiensten (afwijkende afspraken over recht op transitievergoeding en rol ontslagcommissie bij reorganisatie-ontslag). Ook eventuele wijzigingen in de cao die na 1 januari 2020 tot stand komen, zijn niet van toepassing.

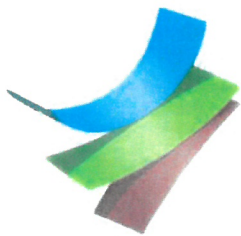
Zelf onderhandelen: ondernemings-cao

Om tot een rechtsgeldige cao te komen zal de omgevingsdienst als

¹ Driekwart dwingend recht houdt in dat alleen bij Cao afgeweken mag worden van bepalingen in het BW. Van die afwijkende bepalingen mag alleen gebruik gemaakt worden als er sprake is van binding aan de cao. In de Cao Gemeenten 2020 gaat het om bepalingen rondom de loondoorbetaling bij kortdurend zorgverlof, de ontslagcommissie en blokkeren van de aanspraak op een transitievergoeding bij bedrijfseconomisch ontslag.

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

werkgever dan zelf de onderhandelingen moeten voeren met een vertegenwoordiging van de werknemers. Elke omgevingsdienst zal dit dan zelf moeten doen. In de praktijk zal dit er op neer komen dat het overleg wordt gevoerd met de vakbonden die nu zijn vertegenwoordigd in het (Centraal) Georganiseerd Overleg en ook betrokkenen zijn bij het landelijk overleg over de cao (FNV en CNV). Die onderhandelingen moeten dan wel zo snel mogelijk starten, in ieder geval over de punten waarop de huidige rechtspositie strijdig is met de Wnra en het BW, aangezien strijdige bepalingen niet automatisch worden omgezet naar andere, omdat het overgangsrecht aangeeft aan dat bepalingen die strijdig zijn ook niet gelden. Nadeel van onderhandelen vanuit een ondernemings-cao kan ook zijn dat de bonden andere eisen gaan stellen en niet zonder meer bereid zijn de Cao Gemeenten te volgen. Dat zou bijv. op het punt van salarisverhogingen aan de orde kunnen zijn.

Beoogd effect

Door deel te nemen aan de nieuwe vereniging:

- kan op een eenduidige wijze de invoering van de Wnra worden gerealiseerd voor het personeel van de Gelderse omgevingsdiensten;
- wordt voorkomen dat het overgangsrecht intreedt;
- ontstaat meer binding door het volgen van gemeentelijke arbeidsvoorwaarden via aparte cao;
- kan gebruik worden gemaakt van afspraken in cao waarin wordt afgeweken van $\frac{3}{4}$ dwingend recht;
- ontstaat meer duidelijkheid.

Kortom, het is van essentieel belang dat de omgevingsdienst per 1 januari 2020 lid kan worden van de nieuwe werkgeversvereniging.

Bevoegd

Het Algemeen Bestuur is bevoegd tot het besluiten tot deelname in een privaatrechtelijke rechtspersoon op basis van artikel 14 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst de Vallei. De werkgeversvereniging is een privaatrechtelijke rechtspersoon. In de bepaling van de tekst van de GR wordt verwezen naar artikel 55a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze bepaling schrijft voor dat, alvorens hiertoe door het Algemeen Bestuur definitief besloten wordt, de raden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten en provinciale staten van Gelderland in de gelegenheid moeten worden gesteld hun wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. Dat houdt in dat een dergelijk besluit een procedure langs de deelnemers vergt. In de brief aan de raden en staten van de deelnemers dient ingegaan te worden op de reden waarom men voornemens is deel te nemen aan een privaatrechtelijke rechtspersoon, i.c. de nieuwe werkgeversverenigingen en waarom deze weg gekozen wordt. Daarnaast dient het AB-voorstel bij te worden gevoegd. Een conceptbrief

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

gericht aan de raden en staten van de deelnemers met als bijlage het concept AB-voorstel is bijgevoegd. Het Algemeen Bestuur dient in zijn besluitvorming rekening te houden met de ingebrachte wensen en/of bedenkingen. Na positieve besluitvorming in Algemeen Bestuur kan het lidmaatschap worden aangegaan.

Personele gevolgen
n.v.t.

Rol medezeggenschap

De Ondernemingsraad noch het Centraal Georganiseerd Overleg hebben in dit traject geen rol.

BESLUIT:

1. In verband met de Wnra het voornemen uit te spreken lid te willen worden van de op te richten werkgeversvereniging niet-gemeenten;
2. Het Algemeen Bestuur voor te stellen lid te worden van de werkgeversvereniging niet-gemeenten;
3. Alvorens door het Algemeen Bestuur te laten besluiten, de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van Gelderland, conform het bepaalde in artikel 55a Wgr, in de gelegenheid te stellen hun wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken.

Aldus besloten via een parafenprocedure door het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst de Vallei, 1 oktober 2019

de voorzitter
dr. J.W.A. van Dijk

de secretaris
dhr. H.J. Baakman